

Veliki traven in rožnik – čebelam cvetoč krožnik Vabilo občinam k sodelovanju v pobudi Čebelarske zveze Gorenjske

Slovenija je priznana tudi kot dežela čebelarjev, kar smo dokazali, ko je OZN leta 2017 na našo pobudo razglasila 20. maj za svetovni dan čebel. Z razglasitvijo smo opozorili na dejstvo, da je tretjina svetovne hrane odvisna od čebel in da je njihov obstoj ogrožen. Čebelarji opažamo, da se ljudje vedno bolj zavedajo pomena čebel (npr. sajenja medovitih rastlin, nakupa medu pri lokalnih čebelarjih itd.), vendar pa različne institucije kljub temu zaznavajo upad števila divjih oprasovalcev, kot so čmrlji, divje čebele, muhe trepetavke itd. Vzrokov za to je več, vsi pa vodijo k takšnim in drugačnim človekovim posegom v naravo: spreminjanje rabe zemljišč, neposredno izkoriščanje okolja, podnebne spremembe, onesnaževanje, invazivne tujerodne vrste itd.

Časi, ko so naše travnike maja (veliki traven) in junija (rožnik) krasile različne barve cvetočih rastlin, so minili. Večkratna košnja je postala na travnikih prevladujoče opravilo, zaradi katerega izginja travniško cvetje. Pogosta košnja močno vpliva na ohranjanje biotske raznovrstnosti in s tem tudi na pestrost čebel in drugih oprasovalcev, za katere pa vemo, da so ključni pri pridelavi hrane. Naj poudarimo, da je kar 80 odstotkov kmetijskih in divjih rastlin odvisnih od oprasovanja žuželk. Ko ohranjamo življenjski in prehranjevalni prostor čebel in drugih oprasovalcev, ne varujemo samo biotske raznovrstnosti, temveč tudi regionalno pridelavo hrane.

Prehranske razmere za oprasovalce se iz leta v leto slabšajo, kar lahko izboljšamo s sajenjem medovitih rastlin na vrtovih, parkih in s ponovno vzpostavitvijo cvetočih travnikov. S tem oprasovalci ne dobijo le hrane, ampak lahko tudi varno gnezdiijo.

Občine po Sloveniji upravljate veliko zelenih površin (okolice šol, občin, kulturnih domov, parkov itd.), za katere pa bi si želeli, da na njih znova zacveti travniško cvetje. S tem boste pomagali oprasovalcem in pridobili tudi travnik, ki bo služil kot učilnica na prostem, v kateri bodo lahko otroci in odrasli opazovali različne vrste travniških cvetic in žuželk.

Zato gorenjske občine vabimo, da se **pridružite** skupni pobudi **Veliki traven in rožnik – čebelam cvetoč krožnik** in ji **namenite del javnih površin**. Te boste po pridružitvi k pobudi **kosili šele, ko travniške cvetlice odcvetijo in se čebele najejo**.

Od Čebelarske zveze Gorenjske boste prejeli **strokovno podporo** in **nekaj kilogramov semen cvetočih rastlin**, ki jih boste lahko zgodaj spomladi zasejali na določenih travnatih površinah. Poleg tega boste dobili **navodila za opazovanje** rastlin in živali v tej **enkratni učilnici v naravi**. Stičišče Grozd NVO Gorenjske bo poskrbelo za **table**, ki bodo postavljene ob na novo zasejani površini in s katerimi bo javnost **obveščalo in ozaveščalo o pomenu cvetočih travnikov**. Na stičišču pa bodo spremljali tudi vaše odzive in odzive lokalne skupnosti.

Koraki za pridružitve:

1. Svoj **interes** izrazite Nini Arnuš po elektronski pošti **do srede, 9. decembra 2020**, na **nina@zavod-tri.org**.
2. Od decembra 2020 do januarja 2021 **določite javno površino**, ki bo postala **cvetoč travnik**, ter nam sporočite njeno **lokacijo**, približno **kvadraturu** in priložite **fotografijo**.

Zahvaljujemo se vam za izkazan interes in vas lepo pozdravljamo!

Anže Perčič in Boštjan Noč: Čebelarska zveza Gorenjske

Nina Arnuš in Anka Pintar: Zavod Tri – Grozd NVO Gorenjske